

Tomasz Rembalski

Sprawozdanie z VI seminarium „Z dziejów kultury Pomorza XVIII–XX wieku”

Acta Cassubiana 13, 490-491

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tomasz Rembalski

Sprawozdanie z VI seminarium „Z dziejów kultury Pomorza XVIII–XX wieku”

W dniu 7 czerwca 2011 roku w sali Rady Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego odbyło się VI seminarium „Z dziejów kultury Pomorza XVIII–XX wieku”, którego organizatorami tradycyjnie były Pracownia Historii Pomorza i Krajów Nadbałtyckich Instytutu Historii UG oraz Instytut Kaszubski w Gdańsku. Tegoroczne, odbywające się w dwuletnim cyklu, seminarium składało się z dwóch części. Pierwszą, w której znalazły się cztery referaty, otworzył i poprowadził prof. dr hab. Eugeniusz Koko z Instytutu Historii UG. Pierwszy prelegent, dr Tomasz Rembalski wygłosił referat pt. *Drobna szlachta kaszubska w XIX wieku w świetle historiografii*, w którym przedstawił stan badań i literaturę powstałą na ten temat zarówno w języku polskim, jak i niemieckim. Ze względu na ograniczony czas autor w pewnych miejscach przedstawił jedynie zarys problematyki. Podkreślił przy tym, iż zagadnienie drobnej szlachty na Kaszubach, mimo znacznego rozwoju badań nad drobną szlachtą w Polsce, w odniesieniu do tego terenu, wciąż pozostaje domeną lokalnych badaczy regionalistów, a w pozapomorskich ośrodkach naukowych jest zagadnieniem niemal nieznanym. Kolejny referat z dziedziny historii sztuki pt. *Czarne suknie ślubne na Kaszubach – tradycyjne czy wyjątkowe?* wygłosiła mgr Weronika Panasewicz. Wystąpienie oparła w dużej mierze na pokazie multimedialnym ikonografii, jaką udało się jej pozyskać podczas swoich badań naukowych. Trzeci referat, mgr Łukasza Mielewczyka, nosił tytuł *O żywności i żywieniu przy biskupim stole i stole Collegium Marianum na przełomie XIX i XX wieku* i poświęcony był stosunkowo słabo udokumentowanych w źródłach pisanych zagadnieniom żywieniowym w stolicy biskupiej w Pelplinie. Pierwszą część obrad zamknęło wystąpienie mgr. Marka Wawrzynkowskiego pt. *Cywilie a Wojsko Polskie na Pomorzu w dwudziestolecie międzywojennym*, w którym prelegent przedstawił skomplikowane, nie zawsze harmonijne, wzajemne oddziaływanie wojskowych i cywili w międzywojennym województwie pomorskim. Pewne wątpliwości słuchaczy wzbudziły tezy autora na temat ram terytorialnych, które

wytyczył w swym wystąpieniu, które wynikły z zastosowania przez autora podziału Pomorza według administracji wojskowej, a nie państwowej.

Drugą część obrad poprowadził dr Tomasz Rembalski. Z pięciu planowanych wystąpień odbyły się trzy. Ze względów osobistych, bądź służbowych na seminarium nie dotarli mgr Krzysztof Wirkus i mgr Przemysław Zachulski. Pierwszy z nich miał wygłosić referat *Powojenne wyjazdy za Odrę w świadomości mieszkańców Piaszna w powiecie bytowskim*. Mgr Zachulski miał przedstawić zarys problematyki, który ma w przyszłości stanowić temat jego przyszłej dysertacji doktorskiej, referat pt. *Akcja Katolicka na Pomorzu Gdańskim w dwudziestoleciu międzywojennym*.

Drugą część obrad otworzyło wystąpienie mgr. Oskara Myszora pt. *Polskość i kaszubskość Pomorza na łamach „Morza”*. Zbyt szerokie założenia tematu, a w zasadzie rozwlekły wstęp, spowodowały, iż referent jedynie w części przedstawił bardzo ciekawe zagadnienie tożsamości Pomorza na łamach popularnego przed wojną periodyku „Morze”. Z podobnym problemem musiał się zmierzyć mgr Leszek Molendowski, który jako trzeci wygłosił referat pt. *Księża Zmartwychwstańcy na Pomorzu Gdańskim w latach 1945–1989*. Niemniej ów cenny, bogaty w nową faktografię referat to owoc wielomiesięcznych kwerend archiwalnych, które autor prowadzi w ramach seminarium doktoranckiego, przygotowując dysertację na temat dziejów zakonów męskich na Pomorzu w XX wieku. Należy mieć nadzieję, iż wersja do druku obu wystąpień pozbawiona będzie już tego typu mankamentów. Jako drugi z referatem *Lech Bądkowski i jego środowisko a Solidarność* wystąpił mgr Krzysztof Korda, przedstawiając dosyć znany już temat wybitnego działacza Lecha Bądkowskiego, lecz w nowym świetle, w oparciu o niepublikowane dotąd źródła.

Seminarium zakończyła długa dyskusja z udziałem profesorów Józefa Borzyszkowskiego i Eugeniusza Koko, podczas której skupiono się zwłaszcza na wystąpieniach Weroniki Panasewicz, Łukasza Mielewcyka i Marka Wawrzynkowskiego, sugerując im podjęcie dodatkowych poszukiwań w celu uzupełnienia treści swoich przyszłych artykułów, które, jak mamy nadzieję, uda się wydać w 2012 r. jako kolejny tom *Z dziejów kultury Pomorza XVIII–XX wieku*.